

2009

hospitality

2009

jaarverslag het oogziekenhuis rotterdam

Voorwoord

Kwaliteit en innovatie zijn voor Het Oogziekenhuis Rotterdam belangrijke drijfveren om de oogheelkundige zorg te verbeteren.

De in 2009 behaalde NIAZ-accreditatie en de officiële opening van het Rotterdams Oogheelkundig Instituut (R.O.I.) zijn tastbare voorbeelden van dit beleid.

Ook dit jaar zijn weer veel patiënten behandeld door kundige, betrokken en gedreven leden van de Medische Staf en medewerkers.

In dit jaarverslag kunt u kennis nemen van de belangrijkste ontwikkelingen in 2009 om de zorg in Het Oogziekenhuis en in Het Oogzorgnetwerk op een hoger niveau te leveren.

Raad van Bestuur

Frans Hiddema

Kees Sol

Voorzitter Medische Staf

Tjeerd de Faber

Inhoud

1.	Publicaties	06	3.12	Quality week (oktober 2009)	22
2.	Ontwikkelingen in 2009	12	3.13	Wetenschapsdag (oktober 2009)	22
2.1	Medische ontwikkelingen	12	3.14	Run4kids Oogziekenhuisloop (oktober 2009)	22
2.2	Patiëntveiligheid	13	3.15	World Sight Day (oktober 2009)	23
2.3	Kindercentrum	13	3.16	Benefietvoetbalwedstrijd (oktober 2009)	23
2.4	Wetenschappelijk onderzoek	14	3.17	Oogzorgnetwerkdag 2009 (november 2009)	23
2.5	Het Oogzorgnetwerk	14	3.18	Nieuwe website online (december 2009)	23
2.6	Oogziekenhuis Focuskliniek	14	3.19	Vuurwerkcampagne (december 2009)	23
2.7	Internationale samenwerking	15			
2.8	Klinische paden	15			
2.9	OOGbus	15			
2.10	Concernstructuur	16			
3.	Met het OOG op 2009	20			
3.1	12 ^e Rotterdams Glaucoomsymposium (januari 2009)	20	4.	Financieel	26
3.2	De OOGbus verwelkomt duizendste bezoeker (februari 2009)	20	4.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2009	27
3.3	OOGbus wint Oogfonds Innovatieprijs (februari 2009)	20	4.2	Geconsolideerde resultatenrekening 2009	28
3.4	Museumnacht (maart 2009)	20	4.3	Saldo 2009	29
3.5	Burgemeester Aboutaleb opent R.O.I. (april 2009)	20	4.4	Kerngegevens	29
3.6	Het Oogziekenhuis wint IGZ ZorgVeilig Prijs (juni 2009)	21	5.	De organisatie	32
3.7	Week Oog voor het Kind (juni 2009)	21	5.1	Stafartsen per specialisme	33
3.8	Werkbezoek Minister Dr. A. Klink (augustus 2009)	21	5.2	Managementteam	35
3.9	Witte de With Festival (september 2009)	21			
3.10	NIAZ accreditatie (september 2009)	22			
3.11	TOA-opleiding van start (september 2009)	22			

A hand is shown from the left, holding a black tablet horizontally. The word "gast" is written in large, white, lowercase letters on the tablet's screen. The background is a blurred image of a person in a blue uniform, possibly a healthcare worker, standing in a brightly lit area.

gast

Hospitality

Bezoek aan een ziekenhuis is een aangrijpende gebeurtenis. Een gastvrije benadering is belangrijk om bezoekers zo snel mogelijk een vertrouwd gevoel te geven.

Ideale medewerkers zijn kundig, behandelen een individuele patiënt alsof ze hun eigen familielid of vriend voor zich hebben. Zij geven met hun inzet net dat beetje extra aandacht waar de patiënt niet op had gerekend. Het Oogziekenhuis heeft gemotiveerde werknemers met dat ideaal voor ogen.

In de Quality Week van 2009 is aan gastvrijheid veel aandacht besteed. Bezoekers zijn als gast van 'Hotel Oogziekenhuis' onthaald: valet services, een entree op de rode loper, een garderobe voor de jassen, rustgevende pianomuziek op de achtergrond, een ontspannen stoelmassage en koffie en thee tijdens het wachten.

Als vervolg op 'Hotel Oogziekenhuis' worden in 2010 multidisciplinaire teamontwikkeltrajecten opgezet om de identiteit van Het Oogziekenhuis - de superspecialist met aandacht voor de mens - verder vorm te geven.

1 Publicaties

Van Aken E, De Letter EA, **Veckeneer M**, Derycke L, van Enschot T, Geers I, Delanghe S, Delanghe JR. Transthyretin levels in the vitreous correlate with change in visual acuity after vitrectomy Br J Ophthalmol. 2009; 93(11): 1539-1545.

Braaf B, Dubbelman M, van der Heijde RG, **Sicam VA**. Performance in specular reflection and slit-imaging corneal topography. Optom Vis Sci. 2009; 86(5): 467-75.

Braaf B, van de Watering TC, Spruijt D, van der Heijde RGL, **Sicam VADP**. Calculating Angle Lambda (λ) Using Zernike Tilt Measurements in Specular Reflection Corneal Topography. Journal of Optometry 2009; 2: 207-214.

Cense B, Gao W, Brown JM, Jones SM, Jonnal RS, Mujat M, Park BH, **de Boer JF**, Miller DT. Retinal imaging with polarization-sensitive optical coherence tomography and adaptive optics. Opt Express. 2009; 17(24): 21634-51.

Cheng YY, Schouten JS, Tahzib NG, Wijdh RJ, Pels E, **van Cleynenbreugel H**, Eggink CA, Rijnveld WJ, Nuijts RM. Efficacy and safety of femtosecond laser-assisted corneal endothelial keratoplasty: a randomized multicenter clinical trial. Transplantation. 2009; 88(11): 1294-302.

Duan R, de Vries RD, van Dun JM, van Loenen FB, Osterhaus AD, **Remeijer L**, Verjans GM. Acyclovir Susceptibility and Genetic Characteristics of Sequential Herpes Simplex Virus Type 1 Corneal Isolates from Patients with Recurrent Herpetic Keratitis. J Infect Dis. 2009; 200(9):1402-14.

Founti, P; Topouzis, F; **van Koolwijk, L**; Traverso, CE (Traverso, C. E.); Pfeiffer, N; Viswanathan, AC Biobanks and the importance of detailed phenotyping: a case study-the European Glaucoma Society GlaucoGENE project. Br J Ophthalmol. 2009; 93(5): 577-581.

Hillenaar T, **Weenen C**, **Wubbels RJ**, **Remeijer L**. Endothelial Involvement in Herpes Simplex Virus Keratitis: An In Vivo Confocal Microscopy Study. Ophthalmology 2009; 116(11): 2077-2086.

Jansen AF, Rijnveld WJ, **Remeijer L**, Völker-Dieben HJ, Eggink CA, **Geerards AJ**, Mulder PG, **van Rooij J**. Five-year follow-up on the effect of oral acyclovir after penetrating keratoplasty for herpetic keratitis. Cornea. 2009; 28(8): 843-845.

Kappen JH, Wallace GR, Stolk L, Rivadeneira F, Uitterlinden AG, van Daele PL, Laman JD, Kuijpers RW, **Baarsma GS**, Stanford MR, Fortune F, Madanat W, van Hagen PM, van Laar JA. Low prevalence of NOD2 SNPs in Behcet's disease suggests protective association in Caucasians. Rheumatology (Oxford). 2009; 48(11):1375-1377.

Knulst, AJ; **Maaijwee, K**; **Van Meurs, JC**; Wieringa, PA; Breedveld, P; Schutte, S. Micro-scale thermal tissue gripper. Minimally Invasive Therapy & Allied Technologies. 2009; 18(1): 8-14.

van Koolwijk LM, Healey PR, Hitchings RA, Mitchell P, Sham PC, McGuffin P, Viswanathan AC. Major Genetic Effects in Glaucoma: Commingling Analysis of Optic Disc Parameters in an Older Australian Population. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2009; 50(11): 5275-5280.

van Koolwijk LME, Despriet DDG, Van Duijn CM, Oostra BA, van Swieten JC, de Koning I, Klaver CCW,

Lemij HG. Association of Cognitive Functioning with Retinal Nerve Fiber Layer Thickness. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2009; 50(10): 4576-4580.

de Korne DF, **Sol K**, Custers T, **van Sprundel E**, van Ineveld BM, **Lemij HG**, Klazinga NS. Creating patient value in glaucoma care: applying quality costing and care delivery value chain approaches--a five-year case study in the Rotterdam Eye Hospital. Int J Health Care Qual Assur. 2009; 22(3): 232-51.

Littink KW, van Genderen MM, Collin RW, Roosing S, de Brouwer AP, Riemsdag FC, Venselaar H, Thiadens AA, Hoyng CB, Rohrschneider K, den Hollander AI, Cremers FP, **van den Born LI**. A novel homozygous nonsense mutation in CABP4 causes congenital cone-rod synaptic disorder. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2009; 50(5): 2344-50.

van Loon JJ, van Laar MC, Korterik JP, Segerink FB, **Wubbels RJ**, de Jong HA, van Hulst NF. An atomic force microscope operating at hypergravity for in situ measurement of cellular mechano-response. J Microsc. 2009; 233(2): 234-243.

Maaijwee K, **van den Biesen PR**, **van Meurs JC**. Hyperfluorescence of the optic disc with indocyanine green angiography. Eye. 2009; 23(4): 819-821.

Mensink HW, Vaarwater J, Kiliç E, Naus NC, Mooy N, Luyten G, Brüggewirth HT, **Paridaens D**, de Klein A. Chromosome 3 intratumor heterogeneity in uveal melanoma. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2009; 50(2): 500-504.

Mensink HW, van Doorn PA, **Paridaens D**. Concurrent myopathy in patients with Graves' orbitopathy. Orbit. 2009; 28(1): 66-70.

Mensink HW, **Paridaens D**, de Klein A. Genetics of uveal melanoma. Expert Review of Ophthalmology. 2009; 4(6): 607-616.

Milikan, JCM; **Baarsma, GS**; Kuijpers, RWAM; Osterhaus, ADME; Verjans, GMGM. Human Ocular-Derived Virus-Specific CD4(+) T Cells Control Varicella Zoster Virus Replication in Human Retinal Pigment Epithelial Cells. Invest. Ophthalmol. Vis. Sci. 2009; 50(2): 743-751.

Naseem, M, **Donker, DLT**, **Paridaens, D**. Blepharoptosis as a sign of severe Graves' orbitopathy Eye. 2009; 23(8): 1743-1744.

Remeijer L, Duan R, van Dun JM, **Wefers Bettink MA**, Osterhaus AD, Verjans GM. Prevalence and clinical consequences of herpes simplex virus type 1 DNA in human cornea tissues. J Infect Dis. 2009; 200: 11-19.

De Smet MD, Grandorfer A, Stalmans P, **Veckeneer M**, Feron E, Pakola S, Kampik A. Microplasmin Intravitreal Administration in Patients with Vitreomacular Traction Scheduled for Vitrectomy. Ophthalmology 2009; 116: 1349-1355

Snaathorst J; Sewnaik A; **Paridaens D**; de Krijger RR; van der Meij EH. Primary epithelial tumors of the lacrimal gland; a retrospective analysis of 22 patients. International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery 2009; 38(7): 751-757.

van Steensel, L; **Paridaens, D**; Schrijver, B; Dingjan, GM; van Daele, PLA; van Hagen, PM; van den Bosch, WA ; Drexhage, HA; Hooijkaas, H; Dik, WA. Imatinib Mesylate and AMN107 Inhibit PDGF-Signaling in Orbital Fibroblasts: A Potential Treatment for Graves' Ophthalmopathy. *Investigative Ophthalmology & Visual Science*, 2009; 50(7): 3091-3098.

Thiadens, AAHJ; den Hollander, AI; Roosing, S; Nabuurs, SB; Zekveld-Vroon, RC; Collin, RWJ; De Baere, E; Koenekoop, RK; van Schooneveld, MJ; Strom, TM; van Lith-Verhoeven, JJC; Lotery, AJ; van Moll-Ramirez, N; Leroy, BP; **van den Born, LI**; Hoyng, CB; Cremers, FPM; Klaver, CCW. Homozygosity Mapping Reveals PDE6C Mutations in Patients with Early-Onset Cone Photoreceptor Disorders. *American Journal of Human Genetics*. 2009; 85 (2): 240-247.

Thiadens AAHJ, Slingerland NWR, Roosing S, van Schooneveld MJ, van Lith-Verhoeven JJC, van Moll-Ramirez N, **van den Born LI**, Hoyng CB, Cremers FPM, Klaver CCW. Genetic Etiology and Clinical Consequences of Complete and Incomplete Achromatopsia. *Ophthalmology*. 2009; 116(10): 1984-1989.

Veckeneer M, Wong D. Visualising vitreous through modified trans-scleral illumination by maximising the Tyndall effect. *Br J Ophthalmol*. 2009; 93(2): 268-270.

Wefers Bettink-Remeijer M, Brouwers K, van Langenhove L, **de Waard PW**, **Missotten TO**, **Martinez Ciriano JP**, Van Aken E. Uveitis-like syndrome and iris transillumination after the use of oral moxifloxacin. *Eye (Lond)* 2009; 23(12): 2260-2262.

Kwaliteit

Het jaar 2009 stond in het teken van de kwaliteits-accreditatie door het Nederlands Instituut voor Accreditatie in de Zorg (NIAZ). In oktober heeft Het Oogziekenhuis Rotterdam het accreditatiebewijs officieel in ontvangst genomen. Dit bewijs is vier jaar geldig en bewijst dat ons ziekenhuis onder andere een aantoonbare verbetercultuur kent.

Naast aandacht voor de kwaliteit van de organisatie van de zorg in het ziekenhuis heeft Het Oogziekenhuis ook oog voor de kwaliteit van de zorg buiten het ziekenhuis. Zo zijn in 2009 vier nieuwe OOGbussen in gebruik genomen. Dit initiatief heeft als doel de kwaliteit van het dagelijks leven van ouderen te verhogen door ambulante oogonderzoeken uit te voeren. Hierdoor worden oogproblemen vroegtijdig herkend en behandeld.

2 Ontwikkelingen in 2009

Het behalen van de NIAZ-accreditatie was één van de hoogtepunten in 2009. Met de ISO-certificering van Oogziekenhuis Focuskliniek en het winnen van de eerste IGZ ZorgVeiligPrijs van de Inspectie voor de Gezondheidszorg toont Het Oogziekenhuis Rotterdam aan dat het kwaliteitsbeleid tot resultaten heeft geleid.

Het Rotterdams Oogheelkundig Instituut (R.O.I.) is officieel geopend door burgemeester ing. A. Aboutaleb. In samenwerking met het Erasmus MC is de stichting CORR opgericht, financieel gesteund door de Rotterdamse Vereniging Blindenbelangen, om gemeenschappelijk onderzoek tussen Het Oogziekenhuis en het Erasmus MC te stimuleren. Het onderzoek (medisch en organisatorisch) krijgt hiermee een grote impuls.

2.1 Medische ontwikkelingen

Door de introductie van 'cross-linking' kunnen hoornvliestransplantaties worden voorkomen bij aandoeningen als keratoconus, een progressieve verzwakking en vervorming van het hoornvlies.

Er zijn belangrijke vorderingen gemaakt met genterapie van erfelijke netvliesziekten, waardoor vooral jonge, nagenoeg blinde mensen met dergelijke aandoeningen weer kunnen gaan zien.

Ook zijn de operatietechnieken van staaroperaties technisch sterk verbeterd; zo zijn bijvoorbeeld de incisies (sneetjes) van de operaties beduidend kleiner geworden dan voorheen. Een staaroperatie vindt nu plaats door een incisie van slechts 2,2 mm! Dit bevordert de veiligheid van de operaties, maar ook het postoperatieve herstel van het gezichtsvermogen. Daarnaast is de vervorming van het oog ten gevolge van de operatie beduidend afgenomen door deze kleinere incisie, hetgeen ook gunstig is voor het gezichtsvermogen.

Voor de behandeling van natte macula degeneratie worden met succes steeds grotere aantallen patiënten met injecties van vaatgroeiremmers behandeld. Deze patiënten werden vroeger blind.

Op het gebied van glaucoom zijn nieuwe chirurgische technieken geïntroduceerd.

Ook waren er nieuwe ontwikkelingen in beeldvormende technieken; diverse onderdelen van het oog kunnen nu gedetailleerder en sneller in beeld gebracht worden dan voorheen. Dit leidt tot een betere diagnostiek, beter inzicht in ziekteprocessen en vermoedelijk ook tot betere behandelmethoden. De ontwikkelingen in behandeling en in meetmethoden worden ook gebruikt om in het R.O.I. (Rotterdams Oogheelkundig Instituut) steeds meer behandelingen in goed gereguleerde onderzoeken te beoordelen.

Tenslotte zijn er ook organisatorische ontwikkelingen doorgevoerd. Taken van oogartsen worden in toenemende mate gedelegeerd aan optometristen en TOA's. Stabiele patiënten worden in zogenaamde gespecialiseerde 'posten' behandeld door deze beroepsgroepen, die werken onder supervisie van de oogarts. Voor patiënten met staar, glaucoom en diabetes is deze werkwijze met succes ingevoerd. Gezien de enorme toename van het aantal patiënten door de vergrijzing bij een ongeveer gelijkblijvend aantal oogartsen zal steeds meer aan taakherschikking moeten worden gedaan.

2.2 Patiëntveiligheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft op 12 juni 2009 uit handen van de inspecteur generaal van de IGZ, prof. dr. G. van der Wal, de eerste IGZ ZorgVeiligPrijs in ontvangst genomen voor zijn Veiligheidsoeuvre.

In november 2009 kreeg Het Oogziekenhuis, met het Team Resource Management (TRM) programma, een nominatie voor de Nationale Patiëntveiligheid Award 2009.

Het veiligheidsbeleid dat nationaal en internationaal aandacht trekt is gebaseerd op twee pijlers. Van de luchtvaart zijn technieken in het ziekenhuis geïmplementeerd, zoals de briefing, de zwarte doos en de TRM. Bij deze laatste techniek worden teams getraind in samenwerking, leiderschap en awareness door Fred Bleeker, die tevens piloten traint. Bleeker speelt een belangrijke rol bij de invoering van deze luchtvaarttechnieken met als doel de veiligheidscultuur te verbeteren. De tweede pijler is de patiënt die zelf ook een verantwoordelijkheid heeft voor zijn veiligheid. Dit is alleen waar te maken als hij niet nerveus is vandaar dat de angstreductie filosofie ook bij het verbeteren van veiligheid een grote rol speelt. Uit cultuurmetingen uitgevoerd door de Vrije Universiteit blijkt de awareness te zijn toegenomen, hetgeen ook blijkt uit een sterke stijging van het aantal VIM-meldingen. Verder durven collega's elkaar meer aan te spreken. Het verbeteren van de veiligheid is een langdurig proces.

2.3 Kindercentrum

In 2009 zijn verdere voorbereidingen getroffen voor een kindercentrum; een fysieke plek in Het Oogziekenhuis Rotterdam waar de oogheelkundige zorg voor kinderen tot en met veertien jaar wordt ondergebracht. Hierdoor kunnen ook inhoudelijke zorg en logistiek duidelijk kunnen worden afgestemd op kinderen.

Versillende organisaties zijn inmiddels bezocht, zoals twee kinderziekenhuizen in Londen, Diergaarde Blijdorp, Kinderhaven en het Sophia Kinderziekenhuis, waarbij vooral gekeken is naar de behandelingsfilosofie en inrichting van het gebouw. Het Oogziekenhuis hanteert ook in het kindercentrum de filosofie van angstreductie; voor kinderen en ouders extra belangrijk.

Met de TU Delft wordt gekeken naar de ontwikkeling van een game waarbij het kind spelenderwijs wordt voorbereid op wat hem in het ziekenhuis staat te wachten. Via fondsenwerving wordt getracht de financiering rond te krijgen voor de verbouwing.

2.4 Wetenschappelijk onderzoek Wetenschappelijk onderzoek is sinds 2009 ondergebracht binnen het Rotterdams Oogheelkundig Instituut (R.O.I.). In februari is het R.O.I. officieel geopend door burgemeester ing. A. Aboutaleb.

In 2009 is met veel inzet en kennis gewerkt aan 37 onderzoeken. Onder auspiciën van Het Oogziekenhuis verricht het R.O.I. klinisch toegepast en fundamenteel onderzoek op alle terreinen van de oogheelkunde op een zeer grote en gevarieerde patiëntenpopulatie. Afhankelijk van de onderzoeksvraag wordt door het R.O.I. ook samengewerkt met academische partners. De afdeling Health Organisational Research deed onderzoek naar kwaliteits en organisatie-aspecten. Het R.O.I. is inmiddels gecertificeerd door het EVI (European Vision Institute).

In 2009 is eveneens de Oogziekenhuis Research BV opgericht. Deze BV heeft als doel het verrichten van oogheelkundig contract research, uitsluitend ten behoeve van de farmaceutische en medische hulpmiddelen industrie.

De Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Oogziekenhuis, prof. Flieringa, waarin sinds 1992 het wetenschappelijk onderzoek was ondergebracht, is omgevormd tot een geefstichting. De Rotterdamse Vereniging Blindenbelangen die al jarenlang het oogheelkundig onderzoek steunt, heeft een jubileumbijdrage beschikbaar gesteld voor de Stichting CORR (Combined Ophthalmology Research Rotterdam) waarin Het Oogziekenhuis en het Erasmus MC, afdeling Oogheelkunde, samenwerken. Deze grote gift zal een belangrijke impuls geven aan het gemeenschappelijk onderzoek en daarmee oogheelkundig Rotterdam verder op de kaart zetten.

2.5 Het Oogzorgnetwerk In 2009 zijn drie nieuwe ziekenhuizen aangesloten bij Het Oogzorgnetwerk: Het Antonius Ziekenhuis in Sneek, Het Zuwe Hofpoort Ziekenhuis in Woerden en het Westfriesgasthuis in Hoorn. In zeven ziekenhuizen is een oriënterend onderzoek uitgevoerd om te kijken naar mogelijkheden tot aansluiting. Het Oogzorgnetwerk streeft naar kwaliteitsverbetering van haar partners. Door het organiseren van de zorgketen (van optometristen in optiekwinkels, oogartsen en revalidatie) kan het behandelproces voor de patiënt sterk worden verbeterd.

Sinds maart 2009 worden de refereeravonden in Het Oogziekenhuis Rotterdam gefilmd en kunnen oogartsen deze via OogzorgnetwerkTV bekijken. Met het NOG en GAIA wordt onderzocht of er accreditatiepunten kunnen worden toegekend aan het online bijwonen van deze bijeenkomsten. Op intranet kunnen ook protocollen en folders in het handboek worden geraadpleegd.

2.6 Oogziekenhuis Focuskliniek Oogziekenhuis Focuskliniek is een privékliniek gespecialiseerd in ooglasersbehandelingen, ooglidchirurgie en lensimplantatie en is in 1992 opgericht door Het Oogziekenhuis Rotterdam. De nauwe relatie met Het Oogziekenhuis Rotterdam is een garantie voor kwaliteit. Alle behandelingen vinden plaats door ervaren oogspecialisten met ruime expertise op het gebied van refractie en oculoplastische chirurgie.

De belangrijkste ontwikkeling voor Focuskliniek in 2009 is de oprichting van Oogziekenhuis Focuskliniek B.V.. Met de oprichting van Oogziekenhuis Focuskliniek B.V. fungeert Focuskliniek niet langer als een afdeling van Het Oogziekenhuis, maar als zelfstandig rechtspersoon.

Sinds 1 november 2009 werkt Oogziekenhuis Focuskliniek samen met OCR (Optometristen Collectief Rijnmond). Dit houdt in dat de klanten niet genoodzaakt zijn naar het centrum van Rotterdam te komen voor een quickscan, maar gewoon bij één van de bij het OCR aangesloten

optiekwinkels terecht kunnen voor een gratis quickscan. Zo komen potentiële klanten nog sneller en makkelijker te weten of hun ogen geschikt zijn voor een laserbehandeling.

In 2009 is Focuskliniek wederom ISO-gecertificeerd.

2.7 Internationale samenwerking

Om te innoveren gebruikt Het Oogziekenhuis Rotterdam naast kennis uit de industrie, kennis die beschikbaar is in andere oogziekenhuizen in de wereld. Hiervoor zijn internationale verenigingen van groot belang. De World Association of Eye Hospitals (WAEH) is in 2007 opgericht in Rotterdam. De eerste voorzitter is drs. J.C.A. Sol (Raad van Bestuur Het Oogziekenhuis Rotterdam). Vanuit Rotterdam wordt een benchmark programma onder de leden gehouden. Uitwisseling van medewerkers levert niet alleen veel motivatie op, maar zorgt ook voor veel kennisoverdracht.

In 2009 heeft de jaarlijkse WAEH-meeting plaatsgevonden in oogziekenhuizen in Stockholm (Zweden), Helsinki (Finland) en Tallinn en Tartu (Estland). Besproken onderwerpen waren onder meer de toekomst van oogziekenhuizen, de impact van de toename van macula degeneratie patiënten, internationale uitwisseling van verpleegkundigen, gezamenlijke research activiteiten en gastvrijheidsconcepten.

Elk jaar brengt de Raad van Toezicht een bezoek aan één van de leden van de European Association of Eye Hospitals (EAEH), om zich een beeld te vormen van de ontwikkelingen in het buitenland. Dit jaar werd het oogziekenhuis in Alicante bezocht.

2.8 Klinische paden

Binnen het klinisch pad 'cataract' is in 2009 het cataractcentrum gerealiseerd. Op deze herkenbare plek in Het Oogziekenhuis vindt alle pre- en postoperatieve zorg plaats voor cataractpatiënten. Hier is ook de functie van cataractverpleegkundige geïntroduceerd. Deze verpleegkundigen werken op meerdere plekken in het cataractproces, zodat kennis optimaal wordt ingezet. Ook is in 2009 een begin gemaakt met het optimaliseren van patiëntenfolders. Er is een folder "na de operatie" ontwikkeld, speciaal voor patiënten die een telefonische controle krijgen. Daarnaast is een pre-operatieve folder gemaakt voor patiënten die onder druppelanesthesie op het dagcentrum worden geopereerd.

In het klinisch pad 'ablatio retinae' is de functie retinaverpleegkundige ontwikkeld. Tevens is gestart met een retinapost waar patiënten worden gezien door een TOA. Er is een checklist ingevoerd voor patiënten, waarmee ze kunnen nagaan of ze voldoende informatie hebben ontvangen over de aandoening, de operatie en goede instructies. En er zijn twee nieuwe patiëntenfolders ontwikkeld voor patiënten met een netvliesloslating.

2.9 OOGbus

Uit onderzoek uitgevoerd door Het Oogziekenhuis, Visio, Erga Low Vision en het iBMG (EUR) in verpleeg- en verzorgingshuizen van de Stroom in Rotterdam, bleek dat 70% van de bewoners niet goed kunnen zien zonder het zelf te weten. Deze resultaten hebben mede geleid tot het OOGbus-project van Het Oogziekenhuis.

In samenwerking met zorgverzekeraar CZ is in oktober 2008 de eerste OOGbus gerealiseerd. Zestigplussers kunnen op een laagdrempelige wijze in de OOGbus worden gescreend op oogheelkundige afwijking. Van de onderzochte personen blijkt 30% een oogprobleem te hebben.

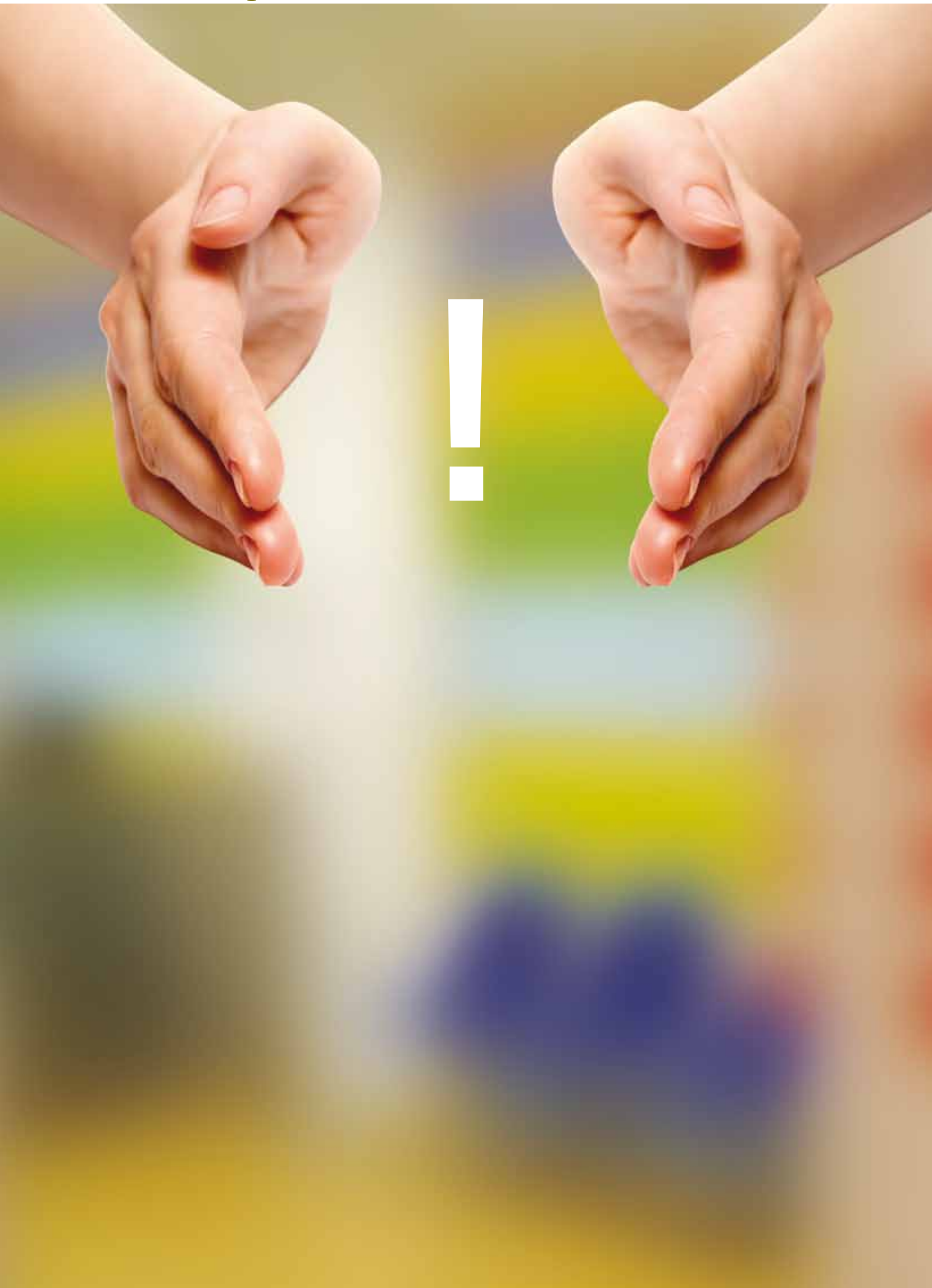
2009 was voor het OOGbus-project een opmerkelijk jaar; in februari heeft de OOGbus al 1000 bezoekers onderzocht, de OOGbus is winnaar geworden van de Oogfonds Innovatieprijs. In oktober (tijdens de World Sight Day) zijn vier nieuwe OOGbussen in gebruik genomen.

2.10 Concernstructuur

In 2009 is een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd in Het Oogziekenhuis. De Stichting Oogziekenhuis waarin de ziekenhuisactiviteiten zijn ondergebracht exploiteert een aantal BV's.

- In Oogziekenhuis Research BV wordt contractonderzoek onder gebracht.
- Het R.O.I. B.V. verricht wetenschappelijk onderzoek.
- Oogziekenhuis Focuskliniek B.V.; voor de niet verzekerde zorg, zoals refractiechirurgie en ooglidchirurgie.
- Het Oogzorgnetwerk B.V., de serviceorganisatie voor de ontwikkeling van het netwerk.

Deze structuur voldoet aan de governance eisen en stelt de stichting in staat op diverse gebieden zijn activiteiten op een transparante manier te structureren.

Angstreductie

Angstreductie bij patiënten is al 18 jaar het leidend principe voor ons handelen. Minder angst betekent een snellere genezing, meer veiligheid en een grotere tevredenheid. Moderne ziekenhuizen moeten door marktwerking, behalve aan kwaliteit, steeds meer aandacht besteden aan service en gastvrijheid, om zo de toegevoegde waarde van het ziekenhuis te onderstrepen.

Het Oogziekenhuis Rotterdam gaat heel ver in het geruststellen van patiënten en begeleiders. Een voorbeeld is de parkeerservice. Deze gastvrije dienst is gestart in 2008 en biedt de patiënten een stukje rust tijdens het ziekenhuisbezoek. In 2009 is het gebruik van de parkeerservice sterk toegenomen met 70 tot 80 auto's per dag, tot volle tevredenheid van de patiënten.

In 2009 is gestart met bijzondere geluidskunst. De patiënt die wacht op een staaroperatie kan luisteren naar speciaal samengestelde geluiden. Het werk van geluidskunstenaar Cilia Erens dringt zich niet op; het leidt heel subtiel af. Je kunt in gedachten afdwalen naar een andere omgeving. Dit draagt bij aan angstreductie.

3

Met het OOG op 2009

Het Oogziekenhuis Rotterdam is geen gewoon ziekenhuis. Het ziekenhuis is gespecialiseerd in de oogheelkunde en daarmee al uitzonderlijk, maar haar aanbod van bijzondere activiteiten maakt Het Oogziekenhuis nog unieker. Het verzorgen van kunstrondleidingen, het deelnemen aan diverse Rotterdamse festivals en het organiseren van een 'Quality week' kenmerkt Het Oogziekenhuis Rotterdam.

- 3.1 **12^e Rotterdams Glaucoomsymposium (januari 2009)**
Op 24 januari 2009 heeft het 12e Rotterdams Glaucoomsymposium plaatsgevonden in het Scheepvaart- en Transportcollege Rotterdam. De belangstelling voor dit symposium, met sprekers als Jelle de Vries, David Friedman, John Salmon en Thierry Zeyen, was groot. Initiatiefnemer van dit jaarlijks, inmiddels grootste oogheelkundig symposium in Nederland na het NOG, is Prof. dr. H.G. Lemij.
- 3.2 **De OOGbus verwelkomt duizendste bezoeker (februari 2009)**
De OOGbus, een initiatief van Het Oogzorgnetwerk in samenwerking met CZ, heeft sinds de start in oktober 2008 al 1000 bezoekers onderzocht op oogproblemen. Op 2 februari is de 1000ste bezoeker, een mevrouw uit Zevenbergschen Hoek, is in het zonnetje gezet met een mooie bos bloemen.
- 3.3 **OOGbus wint Oogfonds Innovatieprijs (februari 2009)**
De OOGbus heeft tijdens de ZieZo-beurs op 5 februari de Oogfonds Innovatieprijs ontvangen uit handen van Jhr. mr. J.F.Th. van Valkenburg, voorzitter van de Stichting Oogfonds. De Oogfonds Innovatieprijs wordt jaarlijks uitgereikt en is bestemd voor het meest vernieuwende project voor blinden en slechtzienden.
- 3.4 **Museumnacht (maart 2009)**
Tijdens de 8e Museumnacht op zaterdag 7 maart 2009 deed, naast vele Rotterdamse musea en galeries, ook Het Oogziekenhuis Rotterdam haar deuren weer open. Het Museumnachtthema van 2009 'RE' stond in Het Oogziekenhuis voor RE:lectie, ofwel reflecteren, spiegelen...kijken, zien! In de OOGbus zijn ongeveer 60 personen onderzocht en stond continue een rij voor de deur, een vijftigtal bezoekers heeft hun oog laten schilderen door Hanneke Adelaar, zo'n 500 mensen bezochten Het Oogziekenhuis en 400 mensen bezochten Het OOGhuis. Ruim 200 daarvan deden mee met de blind proeverij in het OOGhuis en zo'n 60 mensen lieten hun ogen testen bij de Focuskliniek.
- 3.5 **Burgemeester Aboutaleb opent R.O.I. (april 2009)**
Op vrijdag 17 april is het Rotterdams Oogheelkundig Instituut (R.O.I.) officieel geopend door Burgemeester Ing. A. Aboutaleb. Het R.O.I. is het nieuwe ondersteunende en uitvoerende expertisecentrum voor oogheelkundig klinisch wetenschappelijk onderzoek van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Sinds maart 2009 zijn de onderzoeksactiviteiten van het ziekenhuis hierin ondergebracht.

1000ste bezoeker in OOGbus

Oogkunst tijdens de museumnacht

Voorafgaand aan de opening was in Het Oogziekenhuis een wetenschappelijk symposium. Tijdens het symposium presenteerden vier wetenschappers uit andere disciplines in duopresentaties met oogartsen, de resultaten van hun samenwerking.

3.6 **Het Oogziekenhuis wint IGZ Zorg- VeiligPrijs (juni 2009)**

Het initiatief Team Resource Management van Het Oogziekenhuis heeft de IGZ ZorgVeiligPrijs gewonnen. Dat maakte inspecteur-generaal Gerrit van der Wal 11 juni bekend op het jaarlijkse IGZ congres Patiëntveiligheid van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Het Oogziekenhuis Rotterdam traint sinds 2007 alle operatieteams in Team Resource Management. Hierbij worden betrokkenen door luchtvaartdeskundigen getraind in het herkennen en erkennen van risico's, de rol van hiërarchie en het werken in teams. De training is opgebouwd uit vier elementen, waaronder een 'flight simulator'-sessie.

3.7 **Week Oog voor het Kind (juni 2009)**

Elk jaar organiseert Het Oogziekenhuis Rotterdam een week 'Oog voor het kind', waarin extra aandacht wordt besteed aan de kinderen die het ziekenhuis bezoeken. Zij konden in de week van 8 tot en met 12 juni deelnemen aan verschillende activiteiten, bijvoorbeeld geschminkt worden terwijl ze in de wachtkamer zaten te wachten, gratis popcorn of een ijsje eten na het bezoek aan de arts. Ook de kinderen die waren opgenomen werden voor de operatie verwend met cadeautjes en speciale aandacht. Daarnaast vond een feestelijke lunch met poppenspel plaats, en een bijeenkomst voor jeugdgezondheidsartsen.

Het hoogtepunt tijdens de week 'Oog voor het kind' zijn de 'Oogspelen' gehouden in de tuin van het ziekenhuis. Ziende en blinde of slechtziende kinderen van acht tot twaalf jaar komen bij elkaar in één team en doen samen verschillende spellen. Dit jaarlijkse evenement werd georganiseerd door Het Oogziekenhuis Rotterdam, Het Oogzorgnetwerk en Koninklijke Visio en de Landelijke Stichting Slechtzienden en Blinden. De Rotary Club Rotterdam, Bram Ladage Binnenwegplein Rotterdam en Medirest maakten deze dag mogelijk.

3.8 **Werkbezoek Minister Dr. A. Klink (augustus 2009)**

Op 31 augustus heeft Dr. A. Klink (Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport) samen met een aantal ambtenaren een werkbezoek gebracht aan Het Oogziekenhuis Rotterdam. Diverse afdelingen werden bezocht. Een patiënt op het dagcentrum werd na haar operatie verrast door de minister en vertelde over haar ervaringen tijdens de operatie. Tijdens het bezoek werd o.a. aandacht besteed aan veiligheid en Het Oogzorgnetwerk.

3.9 **Witte de With Festival (september 2009)**

In het weekend van 12 en 13 september vond het jaarlijkse kunstfestival 'de Wereld van Witte de With' plaats. Dit Rotterdamse festival bevat een mix van film, theater, dans, literatuur, muziek en kunst. Het thema van dit jaar was 'Er zijn grenzen'. Elk deelnemende organisatie kon daar zijn eigen creatieve invulling aan geven. Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft voor de vierde keer deelgenomen aan dit bijzondere kunstweekend. In totaal hebben 300 bezoekers Het Oogziekenhuis bezocht. Zij konden genieten van een blindenlunch, blindenwijnproeverij en een kunstrondleiding, maar er waren ook 'grenzenloze' activiteiten. Zo kon je je eigen Chamsa maken om je tegen het boze oog te beschermen, je ogen laten opmeten, en met een donkere bril langs allerlei voelkunstwerken lopen, gemaakt door visueel gehandicapte kinderen.

Opening R.O.I.

Oogspelen tijdens week 'Oog voor het kind'

Uitreiking NIAZ-accreditatiebewijs

Witte de With Festival

3.10 NIAZ-accreditatie (september 2009)

In september 2009 kreeg Het Oogziekenhuis Rotterdam het bericht dat het als eerste categoriaal ziekenhuis in Nederland de accreditatie van het Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen (NIAZ) heeft behaald. De NIAZ-accreditatie is het belangrijkste kwaliteitskeurmerk voor ziekenhuizen en geeft aan dat een organisatie adequate en veilige zorg biedt aan zijn patiënten. Het kwaliteitskeurmerk is vier jaar geldig. De officiële uitreiking van de NIAZ-accreditatie vond plaats tijdens de Quality Week in oktober.

3.11 TOA-opleiding van start (september 2009)

De TOA-opleiding van Het Oogziekenhuis Rotterdam in samenwerking met het Da Vinci College is in september van start gegaan om het tekort aan TOA's te verminderen. Maandelijks zullen de TOA-studenten op vrijdag les krijgen in Het Oogziekenhuis.

3.12 Quality week (oktober 2009)

In oktober is voor de derde keer een Quality week gehouden. Aan de hand van het thema 'hotel Oogziekenhuis' is extra aandacht besteed aan kwaliteit en gastvrijheid. De week bestond uit een vol programma, met activiteiten voor zowel patiënten als medewerkers. 'Gastvrije' activiteiten voor de medewerkers waren bijvoorbeeld de lunchbijeenkomsten 'Gastvrijheid in de lucht' met de KLM, een presentatie van de oprichter van serviceorganisatie Jeeves en een presentatie over de nieuwe dienstkleding. Voor de patiënten was er o.a. een bewaakte garderobe bij de ingang, pianomuziek op de begane grond, en massages verzorgd door slechtziende mensen in de Knipoog.

Een bijzonder moment tijdens de Quality week was de uitreiking van de NIAZ-accreditatie. Op dinsdag 6 oktober is het NIAZ-accreditatiebewijs officieel overhandigd door mevrouw Hélène Be aard, directeur van het NIAZ. De uitreiking is afgesloten met een feestelijke borrel.

3.13 Wetenschapsdag (oktober 2009)

Een onderdeel van de Quality week is de jaarlijkse wetenschapsdag. De dag is bedoeld voor oogartsen, onderzoekers en andere specialisten. Het programma stond dit jaar in het teken van technologie. De dag begon met een introductie, gevolgd door een interactieve sessie over de PICO-vraag. Om een klinische vraag bij een individuele patiënt te beantwoorden, is de PICO-systematiek een effectieve procedure. 'P' staat voor probleem of patiënt, 'I' voor interventie, 'C' voor comparison (vergelijking) en 'O' voor outcome (uitkomst). Eerst wordt de PICO-vraag geformuleerd, daarna wordt het domein (therapie/preventie, diagnose, etiologie/risico of prognose) vastgesteld, waartoe de vraag behoort, alsmede het type onderzoek waarmee de vraag moet worden beantwoord. Vervolgens worden in- en exclusiecriteria geformuleerd om het probleem of de specifieke patiëntfactoren zo nauwkeurig mogelijk vast te leggen. In de middag was er een interactieve sessie over de onbekende mogelijkheden van PubMed. De dag werd afgesloten met een presentatie over het "gebruik" van Photoshop in de wetenschap en de veelal bijzondere gevolgen hiervan.

3.14 Run4kids Oogziekenhuisloop (oktober 2009)

In het kader van het kindercentrum, heeft Het Oogziekenhuis Rotterdam tijdens de Quality week voor de tweede keer een sponsorloop georganiseerd, de Run4kids Oogziekenhuisloop. Na een goede warming-up, en het startschot van kinderoogarts Tjeerd de Faber, werden zo veel mogelijk rondjes gelopen, om daarmee zo veel mogelijk geld in te zamelen voor het kindercentrum. Maar liefst 64 enthousiaste en sportieve deelnemers hebben zich ingezet. Naast de artsen en

3.15 World Sight Day (oktober 2009)

medewerkers van Het Oogziekenhuis Rotterdam deden ook lopers mee van VISIO, MEE en Running Blind. De sportiviteit van de deelnemers is beloond, in totaal is €2.000,- opgehaald en heeft de loop veel publiciteit opgeleverd.

Het Oogziekenhuis en Het Oogzorgnetwerk namen ook dit jaar weer deel aan de World Sight Day van de WHO, de dag waarop wereldwijd aandacht wordt besteed aan oogheelkundige problemen. Op deze speciale dag zijn vier nieuwe OOGbussen gelanceerd. Wethouders Jantine Kriens (Welzijn en Volksgezondheid) en Hans Vervat (Economie, Verkeer en Vervoer) van de gemeente Rotterdam hebben als eersten een oogonderzoek ondergaan in één van de nieuwe bussen. Na de lancering op de Schiedamse Vest, zijn de OOGbussen vertrokken naar verschillende locaties in Rotterdam waar bewoners voor een gratis oogtest terecht konden.

3.16 Benefietvoetbalwedstrijd (oktober 2009)

Voor de derde maal heeft een benefietvoetbalwedstrijd plaatsgevonden tussen Het Oogziekenhuis Rotterdam en het Moorfields Eye Hospital uit Londen, georganiseerd door retinachirurg Koen van Overdam. Dit jaar werd gevoetbald voor het kindercentrum. De wedstrijd vond plaats in stadion Woudestein en werd officieel geopend door een optreden van tenor Alberto da Moreno. Na de wedstrijd vond een fondsenwerving afterparty plaats op raderstoomboot De Majesteit. De gehele benefiet, inclusief een kunstveiling, heeft in totaal € 11.000,- opgebracht voor het goede doel.

3.17 Oogzorgnetwerkdag 2009 (november 2009)

Voor alle samenwerkingspartners en potentiële partners is ook in 2009 weer de jaarlijkse Oogzorgnetwerkdag georganiseerd. Het thema van dit jaar was 'Patient is koning'. De netwerkdag vond plaats in het Scheepvaart & Transport College in Rotterdam en is zeer goed bezocht.

3.18 Nieuwe website online (december 2009)

Eind 2009 is de nieuwe website van Het Oogziekenhuis gelanceerd. Patiënten kunnen voor de meest actuele, juiste en volledige informatie terecht op de website van Het Oogziekenhuis. De website dient als baken op het web voor informatie over het oog, aandoeningen, onderzoeken en behandelingen. Daarnaast is de website zeer toegankelijk, met een voorleesfunctie en de optie om de lettergrootte aan te passen. In 2010 zal de website verder worden geoptimaliseerd, met interactieve functies, meer beeldgebruik en verdiepende informatie.

3.19 Vuurwerkcampagne (december 2009)

Begin december is voor de 5e maal de vuurwerkcampagne van start gegaan onder het motto "Zien we elkaar weer in het nieuwe jaar". De campagne waarschuwt kinderen/jongeren voor de gevaren van vuurwerk. Het Oogziekenhuis Rotterdam verkocht, samen met de Oogzorgnetwerkpartners en optometristen uit de regio, speciale hippe brillen die de ogen tijdens de nieuwjaarsviering beschermen tegen vuurwerk. Ook de wetenschappelijke vereniging van de Nederlandse oogartsen, het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG), steunde dit project landelijk en vroeg alle oogartsen in Nederland aan deze actie deel te nemen.

Veiligheid

Patiëntveiligheid betekent voor ons een efficiënte veilige organisatie waar behandeling in goed overleg met de patiënt plaatsvindt, dankzij zeer goede voorlichting. De veiligheidscultuur van een organisatie bepaalt in hoge mate of er veilig gewerkt wordt.

Ook in 2009 was er veel aandacht voor veiligheid. De Medisch Instrumentele Dienst (MID), onderdeel van de Facilitaire Dienst, introduceerde onderhoudstickers op oogheelkundig instrumentarium, zodat gebruikers weten wat de onderhoudsstatus is van het apparaat. Op de OK werden verschillend gekleurde OK-mutsen geïntroduceerd om onderscheid te maken tussen medewerkers en bezoekers.

In juni werd de eerste ZorgVeiligPrijs, ingesteld door de IGZ, door de inspecteur generaal Prof. dr. G. van der Wal aan Het Oogziekenhuis Rotterdam uitgereikt.

De vrijwilligers van de BedrijfsHulpVerlening (BHV) houden de veiligheid van zowel patiënten als medewerkers goed in het oog. In 2009 werd een eerste stap gezet tot de invulling van uitgebreide (ontruimings)oefeningen.

4

Financiën

Het Oogziekenhuis is een Center of Excellence. In 2009 zijn veel middelen ingezet voor de ontwikkeling van de medische (veilige) zorg, de bedrijfsvoering die hiervoor nodig is, het investeren in Het Oogzorgnetwerk en het wetenschappelijk instituut (R.O.I.). Deze ontwikkelingen moeten invulling geven aan het doelmatiger verlenen van kwalitatief hoogstaande zorg en bijdragen aan de beleving van Het Oogziekenhuis Rotterdam als merk.

4.1

Geconsolideerde balans per 31 december 2009

	31-dec-09	31-dec-08
Activa	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	17.675.376	17.691.243
Financiële vaste activa	261.888	289.236
Totaal vaste activa	17.937.264	17.980.479
Vlottende activa		
Vorraden	282.719	270.863
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	1.354.779	2.254.458
Vorderingen en overlopende activa	10.957.352	6.899.609
Liquide middelen	3.997.950	7.947.545
Totaal vlottende activa	16.592.800	17.372.475
Totaal activa	34.530.064	35.352.954
	31-dec-09	31-dec-08
Passiva	€	€
Eigen vermogen		
Kapitaal	45	45
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	4.894.936	4.226.607
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	348.848	126.752
Totaal eigen vermogen	5.243.829	4.353.404
Voorzieningen	252.441	385.428
Langlopende schulden	8.545.380	10.181.514
Kortlopende schulden		
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	4.244.341	9.036.161
Kortlopende schulden en overlopende passiva	16.244.073	11.396.447
	20.488.414	20.432.608
Totaal passiva	34.530.064	35.352.954

Geconsolideerde resultatenrekening 2009

	2009	2008
	€	€
Bedrijfsopbrengsten		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en/of subsidie	13.894.442	15.241.095
Opleidingsfonds	2.813.564	2.884.124
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties	3.781.012	2.614.131
Omzet B-segment	10.430.036	7.899.787
Overige bedrijfsopbrengsten	2.020.473	996.470
Som der bedrijfsopbrengsten	32.939.527	29.635.607
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	18.337.475	14.788.626
Afschrijvingen op materiële vaste activa	2.598.367	2.303.110
Overige bedrijfskosten	10.730.146	10.958.663
Som der bedrijfslasten	31.665.988	28.050.399
Bedrijfsresultaat	1.273.539	1.585.208
Financiële baten en lasten	-383.115	-350.655
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	890.424	1.234.553
Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat boekjaar	890.424	1.234.553
Resultaatbestemming		
Het resultaat is als volgt verdeeld:		
	2009	2008
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	701.378	1.403.367
Bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen	-5.836	-172.383
Bestemmingsreserve bibliotheek	-27.214	3.569
Algemene reserve	260.518	0
Bestemmingsreserve symposium	-38.422	0
	890.424	1.234.553

4.3 Saldo 2009

Voor 2009 gold een sluitende begroting met een positief eindresultaat van € 780.000. Uiteindelijk is 2009 afgesloten met een positief resultaat van € 890.424. Het wettelijk budget en de opbrengsten B-segment zijn in 2009 per saldo licht gestegen ten opzichte van 2008. De groei is hoofdzakelijk het gevolg van een toename in de behandeling van patiënten met macula degeneratie.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft voor 2010 een sluitende begroting. Door de extra financiering voor de complexe zorg is geld vrijgekomen voor noodzakelijke investeringen in de kwaliteit van onze zorg. Hierdoor is Het Oogziekenhuis in staat om haar positie als Center of Excellence voor de oogheelkunde in Nederland ook voor de komende jaren te continueren.

4.4 Kernegevens

Het werkgebied van Het Oogziekenhuis Rotterdam voor de tweedelijnszorg beslaat de regio Rijnmond. Wat betreft de derdelijns oogheelkundige zorg, wordt het verzorgingsgebied gevormd door geheel Nederland. In 2009 kwamen 30% van de patiënten van buiten de regio Rijnmond en 70% van binnen de regio. In 2008 was het aandeel patiënten van buiten de regio 2% lager. Deze trend is binnen alle subspecialismen waar te nemen.

In 2009 zijn er in totaal 101.691 DBC's geopend, dit is een lichte afname van 0,4% ten opzichte van 2008. Het aantal dagverplegingsdagen is met bijna 1.300 toegenomen. Net als in voorgaande jaren wordt de toename in 2009 voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal patiënten met macula degeneratie. Het aantal opnamen in 2009 is ongeveer gelijk aan het aantal opnamen in 2008. In 2009 vonden er 64.532 eerste polikliniekbezoeken plaats in Het Oogziekenhuis. Dit is een lichte afname ten opzichte van 2008. De overige polikliniekbezoeken zijn toegenomen.

Afgelopen jaar is het aantal personeelsleden binnen Het Oogziekenhuis Rotterdam gestegen van 328 fte in 2008 naar 343 fte in 2009. Deze groei is voornamelijk toe te schrijven aan de overname van personeel binnen een Oogzorgnetwerkklocatie en een personeelsuitbreiding binnen de behandelteams.

Bejegening

Bij de medewerkers van Het Oogziekenhuis Rotterdam is een algemene grondhouding van klantvriendelijkheid, gastvrijheid en respect aanwezig, die in al het handelen en de communicatie met patiënten terugkomt.

‘Hospitality’ begint natuurlijk niet bij binnenkomst in het ziekenhuis, maar begint al op web. In 2009 heeft Het Oogziekenhuis een nieuwe website ontwikkeld. Patiënten kunnen voor de meest actuele, juiste en volledige informatie terecht op de website van Het Oogziekenhuis. De website dient als baken op het web voor informatie over het oog, aandoeningen, onderzoeken en behandelingen. Daarnaast is de website zeer toegankelijk, met een voorleesfunctie en de optie om de lettergrootte aan te passen. In 2010 zal de website verder worden geoptimaliseerd, met interactieve functies, meer beeldgebruik en verdiepende informatie.

5 De organisatie

Per 31 december 2009

Raad van Bestuur

Dhr. Drs. U.F. Hiddema, voorzitter Raad van Bestuur

Dhr. Drs. J.C.A. Sol, lid Raad van Bestuur

Directeuren BV's Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

Dhr. Drs. R.M. Baljon, directeur Het Oogzorgnetwerk

Dhr. Drs. G.S. Baarsma, wetenschappelijk directeur R.O.I.

Mw. Dr. N. Dorrestijn, managing director R.O.I.

Bestuur Medische staf

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber, oogarts, voorzitter

Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij, oogarts, secretaris, vice-voorzitter

Dhr. Drs. P.W.T. de Waard, oogarts, penningmeester

Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs, oogarts, opleider, assessor

Raad van Toezicht

Dhr. Mr. F.A.H. Vigeveno, voorzitter * ***

Dhr. Drs. M.W. Dijkshoorn, vice-voorzitter * **

Dhr. Mr. I.W. Opstelten *****

Dhr. Mr. R.P. Kröner *** ****

Dhr. Prof. mr. E. Verhulp *****

Dhr. Drs. S.J. van der Goot **

Mw. Drs. H.C.F. Bausch *****

* lid remuneratiecommissie

** lid audit/financiële commissie

*** lid selectiecommissie

**** lid juridische commissie

***** lid commissie care

5.1 Stafartsen per specialisme

Achtersegmentchirurgie

Dhr. Drs. E.W. Lindstedt

Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs

Dhr. Drs. K.A. van Overdam

Dhr. Drs. E. Peperkamp

Dhr. Drs. M.A.H. Veckeneer

Acute zorg

Mw. Drs. M. Wefers Bettink-Remeijer

Cataract/Voorsegmentchirurgie

Dhr. Drs. G.S. Baarsma

Mw. Dr. L.I. van den Born

Dhr. Drs. H. van Cleynenbreugel

Mw. Drs. O. Creten

Mw. Drs. J.A.M. van Everdingen

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber

Mw. Drs. A.J.M. Geerards

Dhr. Drs. C.A. Hiemstra

Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij

Mw. Dr. A.G.J.E. Niessen

Dhr. Drs. J.H. Pameijer

Dhr. Dr. N.J. Reus

Dhr. Drs. J. van Rooij

Mw. Dr. M. Tjon Fo Sang

Mw. Drs. L.C. Ugahary

Dhr. Drs. P.W.T. de Waard

Dhr. Drs. B.L.M. Zijlmans

Corneachirurgie/Uitwendige oogziekten

Dhr. Drs. H. Van Cleynenbreugel

Mw. Drs. A.J.M. Geerards

Mw. Dr. L. Remeijer

Dhr. Drs. J. van Rooij

Echografie

Dhr. Dr. W.A. van den Bosch

Dhr. Drs. M.A.H. Veckeneer

Electrodiagnostiek

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber

Mw. Dr. L.I. van den Born

Glaucoom

Dhr. Prof. dr. H.G. Lemij

Mw. Dr. A.G.J.E. Niessen

Dhr. Dr. J. de Vries

Dhr. Drs. P.W.T. de Waard

Kinderoogheelkunde/Strabologie

Dhr. Drs. J.T.H.N. de Faber

Dhr. Drs. R.L.J. van Ruyven

Mw. Dr. M. Tjon Fo Sang

Neuro-ophthalmologie

Mw. Drs. J.A.M. van Everdingen

Mw. Drs. M. Wefers Bettink-Remeijer

Ophthalmogenetica

Mw. Dr. L.I. van den Born

Oculoplastische chirurgie/Orbitologie

Dhr. Dr. W.A. van den Bosch

Dhr. Dr. A.D.A. Paridaens

Mw. Dr. O. Weijtens

Medische Retina/Diabetes

Dhr. Drs. G.S. Baarsma

Mw. Dr. L.I. van den Born

Dhr. Drs. J.P. Martinez Ciriano

Dhr. Prof. dr. J.C. van Meurs

Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

Dhr. Drs. E. Peperkamp

Uveitis

Dhr. Drs. G.S. Baarsma

Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

Locatie Sint Franciscus Gasthuis

Dhr. Drs. I.M. Gan

Dhr. Drs. R.L.J. van Ruyven

Mw. Dr. O. Weijtens

Locatie IJsselland Ziekenhuis

Mw. Drs. O. Creten

Mw. Drs. L.C. Ugahary

Locatie Havenziekenhuis Rotterdam

Dhr. Drs. J.P. Martinez Ciriano

Dhr. Drs. T.O.A.R. Missotten

5.2 Managementteam Dhr. Drs. U.F. Hiddema, *voorzitter Raad van Bestuur*Dhr. Drs. J.C.A. Sol, *lid Raad van Bestuur*Dhr. Drs. R.C. Zimmerman, *manager P&O, E&F*Dhr. Drs. A.L. Tee, *hoofd Planning & Logistiek*Mw. Drs. Y.O.M. Ramakers, *hoofd Behandelteams*Dhr. W.D.M.H. Roos, *hoofd OK/Verpleegafdeling*

Rotterdams Oogheelkundig Instituut:

Dhr. Drs. G.S. Baarsma, *wetenschappelijk directeur R.O.I.*Mw. Dr. N. Dorrestijn, *managing director R.O.I.*

Het Oogzorgnetwerk:

Dhr. Drs. R.M. Baljon, *directeur Het Oogzorgnetwerk*

Colofon

Samenstelling en redactie

Frans Hiddema, voorzitter Raad van Bestuur

Kees Sol, lid Raad van Bestuur

Stephanie Mol, beleidsadviseur Communicatie

Marsha van den Boogaard, beleidsadviseur Facilitaire Dienst

Astrid de Boer, beleidsadviseur Kwaliteit & Klinische paden

Ontwerp

Ritzen-Design-Consult.nl

Dit jaarverslag een uitgave van

Het Oogziekenhuis Rotterdam

Schiedamse Vest 180

3000 LM Rotterdam

Postbus 70030

3000 LM Rotterdam

T +31 (0)10 401 77 77

F +31 (0)10 401 77 55

info@oogziekenhuis.nl

Websites

www.oogziekenhuis.nl

www.oogzorgnetwerk.nl

www.focuskliniek.nl

www.oogonderzoek-rotterdam.nl

www.eyehospital.nl

www.eyeye4kids.nl

www.stichtingeye4kids.nl

www.oogdruppelen.nl

www.oogbus.nl

www.oogbrug.nl

www.swoo-flieringa.nl

Rotterdam, mei 2010

oog®
het oogziekenhuis rotterdam
the rotterdam eye hospital
